

EITEM AR YR AGENDA: 11

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

18 MEHEFIN 2012

DATGANIAD O SICRWYDD YR ARCHWILIAD MEWNOL BLYNYDDOL 2011/12

Adroddiad gan Mike Halstead, Pennaeth Gwasanaethau Archwilio a Chaffael

Diben yr Adroddiad

- 1 Dan delerau'r rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio, mae gofyn i'r Awdurdod gynnal adolygiad, yn flynyddol, o effeithiolrwydd ei systemau Rheolaeth Fewnol. Mae Archwiliad Mewnol yn rhan annatod o'r system honno, ac mae'n gwneud cyfraniad allweddol i'r gwaith o lunio'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol, sy'n ofynnol er mwyn ei gynnwys yn y Datganiad Blynyddol o Gyfrifon.
- 2 Mae Cod Ymarfer y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA) ar gyfer Archwilio Mewnol mewn Llywodraeth Leol yn y DU 2006 yn ei gwneud yn ofynnol i Bennaeth Archwilio Mewnol ddarparu sicrwydd i'r Panel Gweithredol ynglŷn â holl system y rheolaeth fewnol, gan gynnwys pa mor ddigonol yw'r trefniadau rheoli risg a llywodraethu corfforaethol. Dylid nodi hefyd na all sicrwydd fyth fod yn absoliwt. Y peth mwyaf y gall yr Archwilio Mewnol ei ddarparu i'r Panel Gweithredol yw sicrwydd rhesymol nad oes unrhyw wendidau mawr yn holl system y rheolaeth fewnol.
- 3 Mae'r adroddiad yn cynnwys y datganiad sicrwydd sy'n seiliedig ar y gwaith Archwiliad Mewnol yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ym Mawrth 2012. I gefnogi'r adroddiad, mae Atodiad A yn rhestru barn yr archwiliad ar yr aseiniadau a gyflawnwyd yn ystod 2011/12.

Cyflwyniad

Rôl Archwilio Mewnol

- 4 Rôl y Gwasanaethau Archwilio Mewnol yw darparu, i'r rheolwyr, asesiad gwrthrychol ynghylch p'un ai yw'r systemau a'r rheolaethau'n gweithio'n iawn ai peidio. Mae'n rhan allweddol o system Rheolaeth Fewnol y sefydliad oherwydd ei fod yn mesur ac yn gwerthuso pa mor ddigonol ac effeithiol yw'r rheolaethau eraill, fel bod:
- y Pwyllgor Archwilio a'r uwch reolwyr yn ymwybodol i ba raddau y gallant ddibynnu ar yr holl system; a bod
 - rheolwyr unigol yn ymwybodol o ba mor ddibynadwy yw'r systemau a'r rheolaethau y maent yn gyfrifol amdanynt.
- 5 Mae'r system rheolaeth fewnol yn cynnwys yr holl rwydwaith o systemau a sefydlwyd er mwyn rheoli'r Awdurdod, a hynny er mwyn sicrhau y caiff ei amcanion eu cyflawni. Mae'n cynnwys rheolaethau ariannol a rheolaethau eraill, a hefyd y trefniadau ar gyfer sicrhau bod yr Awdurdod yn cael gwerth am arian o'i weithgareddau.

Diffiniad o Archwilio Mewnol

- 6 Isod, nodir y diffiniad o Archwiliad Mewnol, fel y nodir yn y Cod Ymarfer ar gyfer Archwiliad Mewnol mewn Llywodraeth Leol yn y DU yn 2006:
- Swyddogaeth sicrwydd yw Archwilio Mewnol sydd, yn anad dim, yn darparu barn annibynnol a gwrthrychol i'r sefydliad ynghylch yr amgylchedd rheoli, ac mae'n cynnwys rheoli risg, rheolaeth a llywodraethu, a hynny trwy werthuso pa mor effeithiol ydyw wrth gyflawni amcanion y sefydliad. Mewn ffordd wrthrychol, mae'n archwilio, yn gwerthuso, ac yn adrodd ynghylch pa mor ddigonol yw'r amgylchedd rheoli fel cyfraniad i'r defnydd cywir, economaidd, effeithlon ac effeithiol o adnoddau.
 - Tra bo'r Archwiliad Mewnol "yn anad dim" yn darparu barn annibynnol a gwrthrychol i'r sefydliad ynghylch yr amgylchedd rheoli, fe allai hefyd gynnal gwaith arall nad yw'n ymwneud â sicrwydd, a hynny ar gais y sefydliad, gan ddibynnu ar argaeledd sgiliau ac adnoddau. Gallai hyn gynnwys gwaith

ymgynghorol; yn wir, darparu gwasanaethau ymgynghori y mae Archwilio Mewnol, yn y bôn, pan fo'n gwneud argymhellion ar gyfer gwelliannau yn sgil gwaith sicrwydd a gwaith sy'n ymwneud â thwyll ariannol.

Datganiad Blynyddol o Sicrwydd

- 7 Mae'n rhaid i'r Archwiliad Mewnol roi barn ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd cyffredinol llywodraethu, systemau rheoli risg ac amgylchedd reoli fewnol yr Awdurdod i'r Pwyllgor Archwilio, gan roi unrhyw fanylion o wendidau fyddai'n cymhwyso'r farn hon a dod ag unrhyw faterion sy'n berthnasol i barato'i'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol i sylw'r Pwyllgor. Mae'r adroddiad yn rhoi tystiolaeth a sicrwydd fod Gwasanaethau Archwiliad Mewnol yn gweithredu i'r safonau sydd wedi eu gosod yng Nghod Ymarfer Archwilio Mewnol mewn Llywodraeth Leol yn y DU er mwyn galluogi'r Cyngor i gymryd sicrwydd o'r farn hon.

Ffactorau'n sy'n Dylanwadu ar Gwmpas Gwaith Archwiliad Mewnol

- 8 Mae'n amlwg o'r Crynodeb Blynyddol o Argymhellion a Barnau Archwilio (Atodiad A) fod tîm rheoli Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru wedi gofyn am gwblhau dwy dasg nad oeddem wedi cynllunio ar eu cyfer. Cafwyd Archwiliad Ariannol Terfynol o Gontract Gorsaf Dân Gymunedol y Rhyl er mwyn asesu unrhyw anghysondebau ac fe gynhaliwyd archwiliad arbenigol ar gais y tîm rheoli mewn perthynas â materion Adnoddau Dynol. Bu i'r archwiliadau hyn ddisodli'r gwaith a oedd wedi ei drefnu ar gyfer Gweithrediadau'r Storfa a'r Ffreutur.

Y DATGANIAD O SICRWYDD

Rhaglith

- 9 Mae gofyn i Bennaeth Archwilio Mewnol ddarparu sicrwydd i'r Pwyllgor Archwilio ynglŷn â'r holl system Rheolaeth Fewnol, gan gynnwys pa mor ddigonol yw'r trefniadau rheoli risg a threfn llywodraethu corfforaethol. Dylid nodi na all sicrwydd fyth fod yn absoliwt. Y peth mwyaf y gall yr Archwilio Mewnol ei ddarparu i'r Panel Gweithredol yw sicrwydd rhesymol nad oes unrhyw wendidau mawr yn holl system y rheolaeth fewnol.

- 10 Yr unig faterion a godir yn yr adroddiad hwn yw'r rhai a ddaeth i'n sylw wrth wneud ein gwaith archwilio mewnol, ac nid ydynt, o reidrwydd, yn ddatganiad cynhwysfawr o'r holl wendidau sy'n bodoli, nac ychwaith o'r holl welliannau y gallai fod gofyn amdanynt.

Sicrwydd Cyffredinol

- 11 Mae gwaith y Gwasanaethau Archwilio Mewnol wedi ei gynnal gan gydymffurfio â'r safonau archwilio mewnol sydd yn y Cod Ymarfer ar Archwilio Mewnol mewn Llywodraeth Leol yn y Deyrnas Gyfunol 2006.

Barn yr Archwiliad

- 12 Rwy'n fodlon fod y gwaith archwilio mewnol a gyflawnwyd, ynghyd â'n gwybodaeth gynaledig o'r sefydliad a'i weithdrefnau, yn caniatáu imi ddod i gasgliad rhesymol ynghylch pa mor ddigonol ac effeithiol yw prosesau rheoli risg, rheoli a llywodraethu yn ATAGC. Yn fy nhyb i, am y 12 mis a ddaeth i ben ar Fawrth 31ain 2012, mae gan ATAGC brosesau rheolaeth fewnol a llywodraethu corfforaethol boddhaol ar gyfer rheoli'r modd y mae'r Awdurdod yn cyflawni ei amcanion.

Sicrwydd

- 13 Yn fy nhyb i, mae gan ATAGC brosesau digonol ac effeithiol ar gyfer rheoli'r modd y mae'n cyflawni amcanion yr Awdurdod am y 12 mis hyd at Fawrth 31^{ain} 2012. Er mwyn dod i'r farn hon, rhoddwyd ystyriaeth i'r ffactorau a ganlyn:

- Mae'r Archwilio Mewnol yn cymryd camau dilynol o fewn chwe mis i gyhoeddi'r adroddiad terfynol mewn perthynas â'r aseiniadau archwilio. Diben yr adolygiad dilynol yw pennu pa mor brydlon ac effeithiol y gweithredir yr argymhellion a wnaed i'r rheolwyr. Mae proses yr adolygiad dilynol yn nodi bod y rheolwyr wedi gweithredu, neu wrthi'n gweithredu, yr holl argymhellion a wnaed yn ein hadroddiadau archwilio sy'n ymwneud â 2010/11. Fodd bynnag, disgwyli'r byddwn yn gweithredu ar yr 20 o argymhellion a ddaeth yn sgil yr archwiliad o Bartneriaethau Diogelwch Cymunedol yn 2010/11, ym mis Mehefin 2012.

- Yn Atodiad A, ceir amserlen yn rhoi barn yr archwiliad am ba mor ddigonol ac effeithiol yw'r prosesau rheoli, mewn perthynas â'r holl aseiniadau archwilio a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn. Cafodd yr holl archwiliadau a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn eu hasesu fel rhai'n darparu lefelau cadarnhaol o sicrwydd.

14 Gellid defnyddio barn gyffredinol yr archwiliad wrth lunio'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

DADANSODDIAD O'R GWAITH A GYFLAWNWYD, A DIFFINIAD O ARGYMHELLION A BARN YR ARCHWILIAD

15 Mae'r amserlen yn Atodiad A yn rhestru'r casgliadau ynghylch yr aseiniadau y mae'r Archwilio Mewnol wedi adrodd yn eu cylch yn ystod y flwyddyn. Mae Safon 10 o God Ymarfer CIPFA ar Archwilio Mewnol mewn Llywodraeth Leol yn y DU 2006 yn ei gwneud yn ofynnol i argymhellion yr Archwilio Mewnol gael eu blaenoriaethu, a hynny er mwyn adnabod eu risgiau penodol yn glir. Mae'r drefn o gategoreiddio'r argymhellion yn sail i farn yr archwiliad mewn perthynas â phob archwiliad. Felly, mae crynodeb o'r farn a roddwyd ar gyfer pob archwiliad a wnaed ym mhob blwyddyn ariannol yn sail i'r broses pan fo gofyn i Bennaeth y Gwasanaethau Archwilio a Chaffael, dan y Cod uchod, gynnwys barn ynghylch digonolrwydd ac effeithiolrwydd cyffredinol rheolaeth fewnol amgylchedd yr Awdurdod, a hynny yn ei adroddiad blynyddol ffurfiol i'r Pwyllgor Archwilio.

Graddio Categorïau Risg

16 Mae argymhellion Archwilio wedi eu categoreiddio i adlewyrchu'r ffordd mae'r Awdurdod yn asesu ac yn mesur risg. Mae'r meini prawf risg safonol fel a ganlyn:

Difrifoldeb Ymyrraeth Rheoli

	Mân	Risg yn cael ei reoli'n hawdd yn lleol, dim angen cynnwys uwch reolwyr
	Cymedrol	Risg yn gallu cael eu cynnwys ar lefel Gwasanaeth - efallai bydd rhaid hysbysu'r uwch reolwyr a'r Grŵp Gweithredol
	Mawr	Ymyrraeth gan y Grŵp Gweithredol gyda chyfranogiad y Panel Gweithredol
	Hanfodol	Ymyrraeth arwyddocaol gan y Grŵp Gweithredol a'r Panel Gweithredol

Barn yr Archwiliad

- 17 Mae canlyniad yr archwiliad a'r gwerthusiad o ba mor ddigonol yw'r amgylchedd Rheolaeth Fewnol yn seiliedig ar nifer yr argymhellion a wnaed a'u graddfa o risg. Mae'r broses hon yn sail i Farn yr Archwiliad, a chafodd y diffiniadau canlynol eu llunio er mwyn galluogi archwilwyr i wneud asesiadau priodol mewn perthynas â Barn yr Archwiliad sydd ar ddiwedd adroddiad pob archwiliad.

Diffiniadau o Farn yr Archwiliad

- 18 Yn y cyswllt hwn, ystyrir "risg" yn siawns, neu'n debygolrwydd, nad yw un neu ragor o amcanion yr Awdurdod yn cael eu cyflawni. Mae'n cyfeirio at ganlyniadau dieisiau a allai ddigwydd, a methiant posib i wireddu canlyniadau y mae eu heisiau

DA

Mae rheolaethau mewn lle er mwyn sicrhau bod amcanion y gwasanaeth yn cael eu cyflawni, ac er mwyn diogelu'r Awdurdod rhag risgiau mawr y gellir eu rhagweld. Ni chafwyd unrhyw gangymeriadau neu esgeulustra mawr neu berthnasol.

BODDHAOL

Mae rheolaethau'n bodoli er mwyn galluogi'r gwasanaeth i gyflawni ei amcanion, ac i liniaru unrhyw risgiau mawr y gellir eu rhagweld. Fodd bynnag, nodwyd rhai achosion o bryd i'w gilydd o fethu cydymffurfio â'r prosesau rheoli, ac mae lle yn dal i fod ar gyfer lliniaru risgiau posib eraill.

DIGONOL

Mae rheolaethau mewn lle, a chydymffurfir â hwy i amrywiol raddau, ond mae bylchau yn y broses sy'n gadael y gwasanaeth yn agored i risgiau. Felly, er mwyn lleihau'r risg i'r Awdurdod, mae angen cyflwyno rhagor o reolaethau, a gwella cydymffurfriad â'r rhai presennol.

ANFODDHAOL

Ystyrir bod y rheolaeth yn annigonol, gyda diffyg o leiaf un peirianwaith hollbwysig ar gyfer rheoli. Hefyd, mae angen gwella cydymffurfriad â'r rheolaethau presennol, a chanfuwyd camgymeriadau ac esgeulustra. Mae methu gwella rheolaethau yn gadael yr Awdurdod yn agored i risg mawr, a allai arwain at golled ariannol, embaras neu'r gwasanaeth yn methu cyflawni amcanion allweddol.

Gwendidau Cyffredin

- 19 Nid oes un ffactor cyffredin yn cysylltu'r gwendidau a nodwyd fel rhan o'n gwaith mewnol yn 2011/12, ac nid oes unrhyw faterion neu bryderon penodol sy'n berthnasol i lunio'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

MATERION ERAILL

Amodau i Farn yr Archwiliad

- 20 Wrth roi barn yr archwiliad, dylid nodi na all sicrwydd fyth fod yn absoliwt. Y peth mwyaf y gall y Gwasanaeth Archwilio Mewnol ei ddarparu i'r Pwyllgor Archwilio yw rhoi sicrwydd rhesymol, yn seiliedig ar y gwaith a gyflawnwyd yn y flwyddyn honno, nad oes unrhyw wendidau mawr ac eithrio'r rhai a nodwyd.
- 21 Nodir Amodau Barn yr Archwiliad ym mharagraffau 9 a 10. Hefyd, wrth ddod i'r farn hon, rydym wedi ystyried:
- canlyniadau pob archwiliad a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben ar Fawrth 31ain 2012;
 - canlyniadau'r camau dilynol a gymerwyd mewn perthynas ag archwiliadau o flynyddoedd blaenorol;

- p'un ai nad yw'r rheolwyr wedi derbyn argymhellion o gategori Uchel neu Ganolig, a risgiau canlynol hynny;
- effeithiau unrhyw newidiadau perthnasol yn amcanion neu weithgareddau'r Awdurdod;
- materion yn codi o adroddiadau blaenorol i'r Panel Gweithredol neu'r Pwyllgor Archwilio;
- p'un a oes unrhyw gyfyngiadau wedi eu gosod ar gwmpas yr archwilio mewnol ai peidio;
- y cyfyngiadau o ran adnoddau a osodwyd ar yr Archwilio Mewnol, a'r rheini wedi ardaro ar allu'r Gwasanaeth i gyflawni anghenion llawn yr Awdurdod o ran Archwilio Mewnol;
- cyfran o anghenion Archwilio Mewnol yr Awdurdod yr ymorolwyd amdanynt hyd yn hyn.

Derbyn yr Argymhellion

22 Mae'r rheolwyr wedi derbyn 100% o'r argymhellion a wnaed gan y Gwasanaeth Archwilio Mewnol y llynedd. Nid oes unrhyw gategoriâu Uchel neu Ganolig yr ydym ni'n eu hystyried yn rhai nad ydynt wedi cael sylw digonol gan y rheolwyr.

Dibyniaeth a Roddir ar Waith Cyrff Sicrwydd Eraill

23 Wrth lunio'r adroddiad blynyddol a llunio ein barn flynyddol am y cyfnod, mae'r Archwilio Mewnol yn gosod rhywfaint o ddibyniaeth ar waith a gyflawnir gan KPMG, archwilwyr allanol yr Awdurdod, yn enwedig o ran y trefniadau rheoli risg a llywodraethu corfforaethol

Materion y bernir eu bod yn berthnasol i'r Datganiad ar Reolaeth Fewnol

24 Yn seiliedig ar waith yr Adain Archwiliad Mewnol yn ystod 2011/12, nid oes unrhyw rannau gwan arwyddocaol sy'n gofyn sylw yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol ar gyfer 2011/12.

Cydymffurfiad â Safonau Archwiliad Mewnol

25 Ar ddechrau'r flwyddyn, mae Archwilio Mewnol yn defnyddio dull yn seiliedig ar risg wrth bennu anghenion yr awdurdod o ran archwilio, ac mae'n defnyddio methodoleg yn seiliedig ar risg wrth gynllunio a chynnal ein haseiniadau archwilio. Mae gwaith y Gwasanaethau Archwiliad Mewnol wedi ei gyflawni'n unol â Chod

Ymarfer CIPFA ar Archwilio Mewnol mewn Llywodraeth Leol yn y Deyrnas Gyfunol 2006.

- 26 Mae Archwilio Mewnol yn amodol ar adolygiad blynyddol gan yr Archwilwyr Allanol er mwyn pennu cydymffurfiad â'r safonau archwilio sydd i'w cael yn y Cod Ymarfer.
- 27 Mae'r Pennaeth Archwilio Mewnol wedi gwneud darpariaeth ar gyfer cynnal adolygiadau ansawdd mewnol yn rheolaidd gan aelodau profiadol o'r swyddogaeth archwilio mewnol, a hynny er mwyn arfarnu:
- cydymffurfiad â'r safonau trefniadau a gweithredol y cyfeirir atynt ym mharagraff 25,
 - ansawdd y gwaith archwilio,
 - ansawdd yr oruchwyliaeth,
 - cydymffurfiad â'r llawlyfr archwilio lleol,
 - cyflawni dangosyddion perfformiad.
- 28 Mae'r adolygiad a gynhaliwyd mewn perthynas â'r gwaith a gyflawnwyd yn ystod 2011/12 wedi dangos cydymffurfiad â'r safonau mewnol ac allanol.

Rhaglenni Mewnol ar gyfer Sicrhau Ansawdd Mewnol

- 29 Er mwyn sicrhau ansawdd y gwaith a gyflawnwyd gan yr Archwilio Mewnol, mae nifer o fesurau ansawdd mewn lle, yn cynnwys:
- Goruchwyllo staff sy'n cynnal gwaith archwilio;
 - Adolygiad wedi ei ddogfennu o'r holl ffeiliau o bapurau gwaith ac adroddiadau gan reolwyr;
 - Arfarniad blynyddol o'r staff sy'n ymwneud ag archwilio, gan arwain at ddatblygiad personol a chynlluniau gweithredu ar gyfer hyfforddi. Mae'r Adain yn defnyddio'r Pecyn Hyfforddiant Excellent Auditor gan CIPFA er mwyn pennu anghenion unigolion o ran hyfforddiant;
 - Cynnal a chadw Llawlyfr Archwilio Mewnol yr Adain.

ARGYMHELLIAD

- 30 Derbyn Datganiad Sicrwydd Blynyddol yr Archwiliad Mewnol, a'i ddefnyddio wrth gyfrannu i'r dystiolaeth yng nghynnwys y Datganiad ar Reolaeth Fewnol 2011/12.

ATODIAD A

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Adran Archwilio Mewnol – Crynodeb Blynyddol o Argymhellion a Barnau Archwilio 2011/12

	Ardal Archwilio	Cynnwys yr Archwiliad	Hanfodol	Mawr	Cymedrol	Bach	Cyfanswm	Cytunwyd gan Reolwyr	Barn Archwilio
1	Gorsafoedd Rhan Amser (Ynys Môn a Gwynedd)	Adolygiad i daliadau diffoddwyr tân rhan amser (FIN8 Electroneg), cynnal rhestrau eiddo'r gorsafoedd a'r peiriannau (fel rhan o'r archwiliad o Restrau Eiddo'r Gorsafoedd a gynhaliwyd yn 2007/08) a chyflawni llyfrau log tanwydd, cynnal a chadw a defnydd. Prif negeseuon yr archwiliad oedd sefydlu canllawiau trefniadol ar gyfer cwblhau ac anfon ffurflenni FIN8, argraffu'r ffurflenni FIN8 a anfonir a'u harddangos ar y wal yn y gorsafoedd, rhaid i'r Rheolwyr Ymateb gwblhau archwiliad wirio o restr eiddo'r Peiriannau bob 6 mis ac mae'n rhaid i bob gorsaf ran amser sicrhau bod eu cyfrifon lles yn cael eu harchwilio yn flynyddol.	0	0	4	4	8	8	Boddhaol
2	Rheoli'r Fflyd	Adolygiad o weithdrefnau rheoli'r fflyd, trwyddedu, rhestrau eiddo, stoc dros ben, pryniannau, diogelwch, cynnal a chadw, MOT, gwaredu, taflenni gwaith a thechnegwyr. Mae gan yr Adran Fflyd systemau addas mewn grym i reoli gwendidau mewnol mwn perthynas â archwilio trwyddedau gyrru a'r gofynion Rheoli Risgiau Galwedigaethol ar y Ffyrdd i'w cymeradwyo gan y Grŵp Gweithredol.	0	0	4	2	6	6	Da
3	Cyfrifon Terfynol – ~Gorsaf Dân Gymunedol y Rhyl	Oherwydd bod y Gwasanaethau Archwilio Mewnol yng Nghonwy wedi canfod anghysondebau gan gcontractwr penodol sydd ar restr contractwyr adeiladu'r Awdurdod, fe gysylltodd Pennaeth Gwasanaethau Archwilio a Chaffael Conwy â'r Awdurdod Tân ac Achub i ofyn a oedd y Gwasanaeth Tân yn ymgymryd ag unrhyw waith tebyg gan y contractwr hwn. Bu i Bennaeth Adran Cyfleusterau a Rheoli Logisteg Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru awgrymu y dylid asesu Cyfrifon Terfynol Gorsaf Dân Gymunedol y	0	0	4	0	4	4	Boddhaol

		<p>Rhyl am unrhyw anghysondebau gan y contractwr.</p> <p>Ni chanfuwyd unrhyw anghysondebau gyda'r contractwr yn ystod yr archwiliad. Fodd bynnag, daethpwyd o hyd i nifer o wendidau:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Tystysgrif estyniad heb ei chyhoeddi hyd nes 3 mis ar ôl cwblhau'r gwaith ar yr adeilad; ➤ Bu'n rhaid i nifer o Gyfarwyddiadau'r Pensaer gael eu cwblhau ar ôl gwblhau'r gwaith ar yr adeilad ar 27/8/08; ➤ Heb ystyried cost y cyfarwyddiadau gan y Pensaer cyn ymgymryd â'r gwaith bob amser; ➤ ➤ Heb gyflwyno'r newidiadau yn y contract i'r cleient eu cymeradwyo cyn ymgymryd ag unrhyw waith ychwanegol. 								
4	Archwiliad Arbenigol	Ym mis Rhagfyr 2011, bu i Wasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru ofyn am werthusiad annibynnol o amser a gymerwyd yn ôl ar ôl gweithio goramser a materion eraill yn ymwneud â'r adran Adnoddau Dynol. Mae'r archwiliad wedi cynhyrchu archwiliad disgyblu mewnol.	Amherth nasol	Amherthnasol	Amherthnasol	Amherthnasol	Amherthnasol	Amherthnasol	*Amherthnasol	
5	Menter Atal Twyll Cenedlaethol	Ymarfer 'cydweddu data' trwyadl a chynhwysfawr yw NFI sydd wedi ei drefnu gan Y Comisiwn Archwilio mewn partneriaeth â Swyddfa Archwilio Cymru.	0	0	0	0	0	0	Da	
		Cyfanswm	0	0	12	6	18	18		
								Da	2	
								Boddhaol	2	
								Digonol	0	
								Anfoddhaol	0	

* Nid yw'n berthnasol darparu barn archwilio ar yr archwiliad arbenigol a gynhaliwyd.